

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХЕРСОНСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-
ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

Економічний факультет

МАТЕРІАЛИ

*Всеукраїнської студентської
науково-практичної конференції*

**МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ НАУКОВІ СТУДІЇ
2026**

10 квітня 2026 року

м. Кропивницький, Україна

УДК 005:339.9(043.2)

Рекомендовано до друку
Вченою радою економічного факультету
Херсонського державного аграрно-економічного
університету (протокол 9 від 23.04.2026 р.)

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ НАУКОВІ СТУДІЇ 2026: матеріали Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (10 квітня 2026 р., м. Кропивницький) / за ред. Н. В. Кириченко, Л. В. Кононенко, Ю. Л. Главацької та ін. Кропивницький, 2026. 222 с.

Матеріали конференції містять дослідницькі здобутки здобувачів вищої освіти, отримані у різних галузях науки: економіки, обліку та оподаткування, публічного управління, права та адміністрування, менеджменту, інформаційних технологій, психології, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу тощо. Конференція покликана сприяти комунікації, обміну досвідом і результатами наукових напрацювань, обговорення актуальних питань економіки, фінансів, підприємництва, бізнесу та управління, впливу на них інформаційних технологій, євроінтеграції, умов воєнного становища та інше.

Для здобувачів вищої освіти, науковців і фахівців.

Матеріали збірника подаються в авторській редакції та друкуються мовою оригіналу.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, географічних назв, цитат та інших відомостей несуть автори публікацій. Відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права» при використанні наукових ідей та матеріалів цього збірника, посилання на авторів і видання є обов'язковим.

Відповідальний за випуск – декан економічного факультету, к.е.н., доцент Кириченко Н. В.

Технічний редактор: к. філол. н., доцент кафедри публічного управління, права та гуманітарних наук Главацька Ю. Л.

Розповсюдження і тиражування матеріалів без офіційного дозволу Херсонського державного аграрно-економічного університету заборонено!

© Колектив авторів, 2026

© ХДАЕУ, 2026

ЗМІСТ

<u>ПІДПРИЄМНИЦТВО, ОБЛІК ТА ФІНАНСИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ</u>	
Ліштаба С.Я., Зайченко В.В. Функціонування підприємств в умовах сучасних викликів: проблеми і рішення	7
Огаренко Т.А., Зайченко В.В. Проблеми діяльності підприємств і значення комунікації як чинника підвищення ефективності роботи	10
Царьков С.Е., Коваль С.В. Адаптація трудових ресурсів до умов праці на деокупованих територіях: безпека та ефективність	12
Мунтян І.В., Коваль С.В. Технологічні та інноваційні рішення у садівництві та виноградарстві для підвищення ефективності агропідприємств	16
Бречко Д.В., Коваль С.В. Інноваційно-технологічні трансформації та розвиток трудових ресурсів аграрних підприємств України	20
Шевченко Ю.М., Сакун А.Ж. Платформна економіка у дослідженнях фінансової звітності	23
Гарковенко Ю.А., Сакун А.Ж. Інструменти аналітичної підтримки управління торговельним підприємством в умовах нестабільності	26
Арджан О.А., Сакун А.Ж. Інформаційно-аналітична підтримка управління транспортно-логістичною діяльністю	28
Набожний Д.С., Сисоліна Н.П. Інноваційні підходи до управління логістичними ризиками в підприємницькій діяльності	30
Геріна К.М., Бойко Л.О. Соціальна відповідальність бізнесу в умовах сучасних викликів	33
Рибаков Є.Г., Бойко Л.О. Етичні засади ведення агробізнесу в умовах сучасних викликів	36
<u>ПСИХОЛОГІЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ</u>	
Вірчак Є.С., Козій О.Б. Problems of gender equality in higher education institutions of Ukraine	41
Сабуцька І.Ю., Акімова Н.В. Материнське емоційне вигорання як фактор порушення емоційної взаємодії у системі «Мати – Дитина»	45
Дякова А.О., Сидоренко О.Ю. Психологічні особливості мотивації студентів у сучасних умовах навчання	47
Чухало Т.В., Московченко В.В. Життєстійкість дружин військовослужбовців як чинник збереження сімейного	51

функціонування під час тривалої розлуки	
Лисиченко О.О., Московченко В.В. Взаємозв'язок життєстійкості та психологічного благополуччя ветеранів у процесі адаптації до мирного життя	55
Барабаш В.М., Козій О.Б. Cross-cultural features of verbal aggression in online communication: adaptation of Ukrainian students to an English-speaking educational environment	58
Цебрій К.А., Сидоренко О.Ю. Роль емоційного інтелекту у формуванні професійної компетентності майбутнього психолога	61
Гадомська С.І., Акімова Н.В. Нейрорізноманітність як інтелектуальний ресурс сучасної освіти та шлях до безбар'єрності	65
Шиманський К.В., Варнавська І.В. Психолого-педагогічні аспекти формування стресостійкості здобувачів освіти засобами фізичної культури і спорту	68
Демченко О.С., Варнавська І.В. Психічні особливості та адаптаційний потенціал обдарованих дітей-ВПО з Херсонщини	72
Радченко О. А., Варнавська І. В. Психологічні наслідки війни в Україні та шляхи допомоги постраждалим	75
Савченко К.В., Проскурка Н.М. Особливості прояву онлайн-ідентичності молоді в соціальних мережах	78
Машаріпова К.Б., Сидоренко О.Ю. Психологічні особливості формування екологічної свідомості студентської молоді: виклики та можливості	81
Разумєєва Н.О., Сидоренко О.Ю. Деконструкція гендерних стереотипів у профорієнтаційній роботі зі школярами: досвід апробації корекційного заняття	86
Митрофанова О.В., Проскурка Н.М. Корпоративна культура організації як ресурс стресостійкості	91
Саїдова І.О., Сидоренко О.Ю. Усвідомлений вибір професії як ресурс психічного здоров'я молоді в цифровому середовищі	94
<u>СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ</u>	
Зубік Т.В., Аверчева Н.О. Роль малого бізнесу у забезпеченні життєдіяльності громад в умовах дефіциту енергоресурсів	97
Степанченко А.А., Аверчева Н.О. Відновлення потенціалу аграрних підприємств Херсонської області	101
Степанченко А.А., Орлик М.В. Аналіз ефективності персоналу в умовах цифровізації	104
Наконечна А.О., Аверчева Н.О. Економічний аналіз підходів до оцінки вартості бізнесу в сучасних умовах України	108
Манукян В.А., Кирилов Ю.Є. Формування наукових засад коопетиційної моделі конкурентного розвитку аграрних	112

підприємств	
Незнамов О.С., Кирилов Ю.Є. Бар'єри інноваційного розвитку аграрних підприємств України та організаційно-економічні механізми їх подолання в умовах воєнного стану	117
<u>ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИЙ ТА ТУРИСТИЧНИЙ БІЗНЕС В УКРАЇНІ: РЕАЛІЇ, ВИКЛИКИ ТА ВІДНОВЛЕННЯ</u>	
Шаєнко І.О., Макухіна С.В. Особливості перекладу англійської кулінарної термінології	121
Бутовецька І.В., Макухіна С.В. Культура ділового спілкування у сфері гостинності	124
Рапштинська В.С., Алещенко Л.О. «Темний туризм»: проблеми та перспективи	127
<u>ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ</u>	
Завгородній Ю.А., Главацька Ю.Л. Іншомовна підготовка (англійська) як каталізатор реформ у публічному управлінні та праві України в контексті євроінтеграції	130
Якимчук Ю.О., Якимчук А.Ю. Theoretical and practical problems of public administration in the field of green reporting	134
Сербінова А.О., Башинський І.А. Цифрова трансформація органів публічної влади в Україні: інструменти, взаємодія та виклики воєнного часу	139
Марченко Є.К., Новікова М.М. Сучасні форми адміністрування публічних послуг в сфері ветеранської політики у територіальних громадах	143
<u>МЕНЕДЖМЕНТ ТА МАРКЕТИНГ: АДАПТИВНІСТЬ ДО ВИКЛИКІВ НОВОЇ ЕКОНОМІКИ</u>	
Ковальчук Д.О., Боліла С.Ю. Клієнторієнтований підхід в діяльності сучасної організації в умовах нестабільного середовища: виклики та шляхи їх подолання	147
Чернишева В.Є., Базака Р.В. Маркетинг сталого та «зеленого» сільського господарства: баланс між прибутком і екологією	150
Рибаков Є.Г., Якимчук А.Ю. Менеджмент і маркетинг у цифрову епоху: виклики та адаптація	153
Лебідь Т.В., Якимчук А.Ю. Роль штучного інтелекту в менеджменті та маркетингу: світові кейси та ризики	158
Рошук А.В., Левченко А.О. Зелена логістика та сталі ланцюги постачання: виклики та перспективи розвитку	163
Левченко А.О., Левченко А.О. Вплив гейміфікації на мотивацію та результативність професійного розвитку персоналу	166
Харченко К.О., Базака Р.В. Комунікаційна адаптивність	170

підприємств хлібопекарської галузі в умовах цифровізації маркетингового середовища	
Тюленев І.В., Скібіна Т.І. Цифровізація як інструмент підвищення ефективності системи управління ризиками агроформувань	173
<u>МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ, МОДЕЛІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ ТА АГРОБІЗНЕСІ</u>	
Варнавський В.О., Варнавська І.В. Розробка мобільної інформаційної системи для контролю витрат палива і ресурсів у фермерському господарстві	178
Капрелова А.Р., Башинський І.А. Особиста цифрова гігієна у віртуальному середовищі: методи технічного захисту	182
Бражко С.М., Новікова М.М. Формування механізмів економічної безпеки в умовах цифровізації	186
<u>АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ГУМАНІТАРНИХ НАУК</u>	
Балабась Б.Б., Козій О.Б. Features of architectural terminology	190
Булишкіна Д.О., Матусяк Г.І. Кримінологічна термінологія в англійськомовних новинах служби ВВС (CRIME)	193
Орлов О.М., Матусяк Г.І. Функції термінології публічного управління в англійськомовних новинах служби ВВС (POLITICS)	197
Бахматова Г.М., Горбонос О.В. Роман «Пенелопіада» М. Етвуд у парадигмі когнітивної лінгвістики: дискурс, художні світи та ментальні простори	202
<u>ДИДАКТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ</u>	
Власенко Є.В., Стрикаленко Є.А. Відношення здобувачів вищої освіти ХДАЕУ до фізичного виховання	208
<u>ЕКОНОМІКА АРХІТЕКТУРНИХ РІШЕНЬ ТА РИНКУ НЕРУХОМОСТІ: СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ</u>	
Чепіль Р.Д., Григорчук Г.В. Економічний потенціал ревіталізації післявоєнних об'єктів у міському середовищі на прикладі бункера Санкт-Паулі "Green" (м. Гамбург, Німеччина)	216
Ярема У.В., Козій О.Б. Economic aspects of post-destruction urban recovery	220

Бражко С. М. – здобувач вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня Херсонського державного аграрно-економічного університету

Новікова М. М. – к. ю. н., доцент, доцент кафедри публічного управління, права та гуманітарних наук Херсонського державного аграрно-економічного університету

ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМІВ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Швидка трансформація економіки та поглиблення процесів діджиталізації генерують фундаментальні зміни у підходах до забезпечення економічної безпеки на всіх рівнях управління. З одного боку, впровадження цифрових технологій, таких як автоматизація, штучний інтелект та хмарні рішення, виступає каталізатором зростання продуктивності, розвитку інновацій та збільшення обсягів електронної комерції. З іншого боку, процеси цифровізації створюють нові виклики, серед яких стрімке зростання кіберзагроз, цифровий розрив та ризики порушення конфіденційності інформації. З огляду на це, виникає об'єктивна науково-практична потреба у побудові багаторівневого механізму управління економічною безпекою, який би органічно інтегрував мікро-, мезо- та макрорівні.

Розглядаючи мікроекономічний вимір, слід зазначити, що в умовах турбулентності ендogenous та екзогенного середовища система економічної безпеки суб'єкта господарювання має базуватися на принципах маневреності та адаптивності. Найбільш ефективним підходом у цьому контексті є застосування комбінованої моделі управління. Така модель гармонійно поєднує технології активної трансформації, що спираються на інноваційні регулятори, та консервативного поведіння, яке використовує традиційні методи розв'язання проблем. Ядром цієї адаптивної системи, на думку Т.

Гринько виступає інноваційна безпека, яка розглядається як комплексний стан підприємства, що забезпечує його стійкий розвиток шляхом систематичного впровадження передових змін з одночасною мінімізацією ризиків [1, с. 22]. Відповідно, забезпечення інноваційної безпеки вимагає, на думку авторки, постійного моніторингу та нівелювання трьох ключових груп ризиків: технологічних (результативність розробок), ринкових (готовність ринку до сприйняття інновацій) та проєктних (дотримання часових і вартісних меж реалізації інноваційних рішень). Разом з тим, активна цифровізація бізнес-процесів, що емпірично підтверджується зростанням частки електронної торгівлі в Україні незважаючи на військові дії, вимагає неодмінної інтеграції комплаєнс-контролю та посилення політики інформаційної безпеки безпосередньо на рівні окремих підприємств.

Переходячи до галузевої специфіки забезпечення економічної безпеки, доцільно проаналізувати процеси цифровізації реального сектору на прикладі агропромислового комплексу, який відіграє стратегічну роль у функціонуванні національної економіки. Галузева економічна стійкість безпосередньо визначається наявним інноваційно-інвестиційним потенціалом. Сучасні тенденції засвідчують активне впровадження цифрових рішень, зокрема платформ управління фермою (FMS), технологій точного землеробства з використанням ГС-навігації, а також дронів і сенсорних мереж IoT [2, с. 29]. Водночас повноцінній реалізації цього потенціалу перешкоджає низка бар'єрів: фінансових (висока вартість новітнього обладнання), організаційних (нестача цифрових компетенцій), інфраструктурних та жорстких нормативно-регуляторних обмежень. Виходячи з вищезазначеного, формування дієвого галузевого механізму безпеки потребує розширення програм мікрокредитування, створення інноваційних агрохабів для підвищення цифрової грамотності персоналу та залучення системних інвестицій шляхом розвитку державно-приватного партнерства.

На макроекономічному рівні державне управління економічною безпекою в умовах диджиталізації нерозривно пов'язане із захистом критичної інфраструктури та розбудовою архітектури національної кібербезпеки. Статистичні дані підтверджують безпрецедентне зростання кіберзагроз. Лише протягом 2025 року інформаційна інфраструктура України зазнала 5927 кібератак, що на 37, 4% перевищує показники попереднього року і робить її однією з найбільш атакованих у світі [3]. Отже, механізм державного управління повинен безальтернативно включати розробку комплексної системи кіберзахисту, впровадження стандартів інформаційного обміну між органами влади та приватним сектором, а також створення систем миттєвого реагування на кіберінциденти.

На підставі зазначеного, вважаємо, що існуюча стратегія економічної безпеки держави, розроблена до 2025 року, потребує суттєвої модернізації, оскільки вона повною мірою не враховує фактори повномасштабної війни та вимагає більшої гнучкості до зовнішніх факторів. У цьому аспекті доцільним є імплементація успішного міжнародного досвіду, наприклад Ізраїлю, де модель економічної безпеки успішно функціонує в умовах перманентного конфлікту завдяки фокусу на інноваціях, кіберзахисті, диверсифікації економіки та посиленій підтримці військово-промислового комплексу [4].

Підсумовуючи вищевикладене, можна стверджувати, що ефективна модель економічної безпеки в епоху цифрових трансформацій повинна мати виражений синергетичний характер та ґрунтуватися на комплексному підході. Останній передбачає синхронізацію взаємодії технічних, організаційних, правових та освітніх компонентів на всіх рівнях управління.

Отже, дієва архітектура національної економічної безпеки формується через їх безперервний зв'язок: надійний кіберзахист та інституційна підтримка на макрорівні створюють довіру інвесторів та стабільне макросередовище. Це, у свою чергу, дозволяє залучати необхідний капітал для цифровізації та управління ризиками на мікрорівні (підприємствах), які

завдяки інноваціям генерують конкурентний продукт, зміцнюють галузеву стійкість і тим самим гарантують високий рівень економічної незалежності держави.

Використана література

1. Гринько Т. А., Гвінашвілі Т. З., Бірюкова П. В. Інноваційна складова економічної безпеки підприємства. *Innovation and Sustainability*. 2024. № 2. С. 20–32.

2. Шульга О. А. Аналіз інноваційно-інвестиційного потенціалу забезпечення економічної безпеки аграрного сектора національної економіки. *Підприємництво та інновації*. 2025. № 38. С. 27–33.

3. CERT-UA у 2025 році опрацювала майже 6000 кіберінцидентів: кількість ворожих атак зросла на 37%. URL: <https://cip.gov.ua/ua/news/cert-ua-u-2025-roci-opracyovala-maizhe-6000-kiberincidentiv-kilkist-vorozhikh-atak-zrosla-na-37> (дата звернення 07.04.2026).

4. Козловський С. В., Горун С. О., Мамашвілі Л. О. Підвищення економічної безпеки держави на основі інноваційних та цифрових трансформацій. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 59. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3387> (дата звернення 08.04.2026).